

DOSAR NR. 10138/2/2011

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 4125
ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA DATA DE 19.06.2012
CURTEA COMPUSĂ DIN :
PREȘEDINTE HORAȚIU PĂTRAȘCU
GREFIER MARGA PĂDUREANU

Pe rol soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul CONSTANTINESCU ION, având ca obiect „acțiune în constatare”.

La apelul nominal făcut în ședință publică au răspuns reclamantul reprezentat de consilier juridic [REDACTAT] cu delegație la dosar, pârâtul reprezentat de avocat [REDACTAT] cu delegație la fila 56 dosar.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință după care, Curtea pune în vedere apărătorului pârâtului să precizeze obiectul cererii reconvenționale.

Apărătorul pârâtului solicită să se ia act că susținerile din cererea reconvențională sunt apărări pe fondul cauzei.

Curtea ia act de această precizare și acordă cuvântul în susținerea probelor.

Consilierul juridic al reclamantului solicită încuviințarea probelor cu înscrisurile depuse la dosar.

Apărătorul pârâtului arată că nu are probe de solicitat.

Curtea în temeiul art. 167 Cpc încuviințează pentru reclamant administrarea probei cu înscrisurile depuse la dosar. Constatând că nu mai sunt alte cereri de formulat și nici probe de administrat, Curtea apreciază cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Consilierul juridic al reclamantului depune note scrise și solicită ca în baza probelor administrate în cauză să se constate că pârâtul a avut calitate de lucrător al Securității. Cu privire la lipsa unui mandat expres a reclamantului de a verifica activitatea pârâtului, solicită să se constate că, potrivit art. 1 alin. 7, 8 și 9 din OUG nr. 24/2008, petiționarul se adresează instituției cu o cerere de verificare cu privire la existența sau inexistența unei calități. Răspunsul la această cerere se raportează la întreaga activitate a persoanei verificate astfel cum este reflectată în documentele din arhiva procesată, și nu numai la

documentul sau documentele întocmite de cel verificat în dosarul petentului. Interesul petiționarului este verificarea precum și aflarea rezultatului final, indiferent dacă acest rezultat înseamnă sau nu constatarea calității de lucrător al Securității. Verificarea nu se poate mărgini doar la activitatea depusă de persoana verificată în instrumentarea dosarului studiat de persoana care solicită verificarea. Instrumentarea dosarului îl îndreptățește pe titularul dosarului să solicite verificarea întregii activități a autorului respectivului act. În cauza de față, actul de la care a pornit verificarea este menționat în Nota de Constatare. În calitatea deținută de pârât, respectiv șef de colectiv în cadrul Securității Municipiului București, acesta a participat activ la supravegherea informativă a unui ghid ONT, semnatar al unei cereri de căsătorie cu o persoană din Anglia. În acest context, pârâtul a procedat la interceptarea convorbirilor telefonice, iar rezultatul a fost că persoana urmărită a fost determinată să renunțe la intenția de a se căsători și de a pleca în Anglia. Din toate activitățile desfășurate de pârât rezultă că, acesta a încălcat flagrant drepturile și libertățile fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare.

Apărătorul pârâtului solicită respingerea acțiunii pentru următoarele considerente : în toată activitatea pe care pârâtul a desfășurat-o în calitate de ofițer în cadrul Departamentului Securității Statului, aceasta a avut un caracter de prevenire a săvârșirii unor fapte îndreptate împotriva securității statului indiferent de sistemul social sau de regimul politic al acestuia și s-a concretizat prin luarea unor măsuri specifice de cunoaștere și de verificare în scop de prevenire și nicidecum de oprimare, suprimare, persecutare ori îngrădire a drepturilor și libertăților persoanei. De asemenea, solicită să se constate că activitatea profesională a pârâtului atât înainte de 1989 cât și după, până la momentul trecerii în rezervă, s-a desfășurat în deplină concordanță cu prevederile Constituției.

Curtea reține cauza pentru soluționare.

CURTEA

Asupra cauzei civile de față constată că prin cererea înregistrată la Curtea de Apel București-secția A VIII-A, Contencios Administrativ și Fiscal sub numărul 10138/2/2011 reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată

pe pârâtul CONSTANTINESCU ION, solicitând să se constate calitatea de lucrător al Securității a pârâtului.

În motivarea, în fapt, a cererii reclamantului arată în esență că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit. a din OUG nr.24/2008, pârâtul având calitatea de ofițer, iar acțiunile sale în această calitate au încălcat dreptul la viață privată și la exprimare.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile OUG nr.24/2008, iar la data de 01.11.2011 reclamanta a depus la dosarul cauzei Nota de constatare nr. DI/I/1794/26.08.2011 și actele care au stat la baza emiterii acesteia.

Pârâtul a depus la dosarul cauzei întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei de mandate expres a CNSAS, pentru dosarele R 1477 și R 1005, întrucât nu exista nici o solicitare a titularului, iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, arătând că în calitate de angajat al Securității, s-a conformat cadrului legal în vigoare care reglementa activitatea informativ-operativă, care nu au fost emise în scopul susținerii regimului totalitar communist, ci în scopul apărării securității statului.

Toate activitățile informative-operative reținute în Nota de constatare erau specifice activității serviciilor de informații, stipulate în ordine și instrucțiuni care la rândul lor erau elaborate în baza Constituției României de la acea dată și a legilor în vigoare, conceptual de activitate informativă, formele activității, mijloacele specifice prin care se realizează această activitate, etc.

În ceea ce privește presupusa încălcare a libertății de exprimare și a dreptului la viață privată, pârâtul susține că legislația comunistă limita dreptul la liberă exprimare, prin dispoziții cu caracter penal, iar delictele de opinie incriminate penal reprezentau factori de risc la adresa securității statului, organele de securitate având sarcină legală de a culege, valorifica și soluționa prin misiuni preventive sau de contracarare informații privind asemenea fapte.

La data de 19.06.2012 reclamantul a depus la dosarul cauzei Note scrise cu privire la excepția invocată.

În ședința publică din data de 19.06.2012, Curtea a calificat excepția invocată și cererea reconvențională din cuprinsul întâmpinării ca apărări de fond.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază acțiunea ca fiind întemeiată urmând a fi admisă ca atare, pentru următoarele considerente:

Potrivit art.2 lit. a din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr.

293/2008, prin lucrător al Securității se înțelege orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de lucrător al Securității este aceea ca această persoană să fi avut calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit în perioada 1945 - 1989, iar a doua condiție vizează activitatea desfășurată, în sensul că, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Toate aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ, în speța de față, pârâtul, a avut gradul de căpitan în cadrul Inspectoratului Municipiului București-Securitate, Serviciul 220 (1978, 1979) și respective maior (1985, 1987), îndeplinind și funcția de șef de colectiv în cadrul Securității Municipiului București, Serviciul 140 (1985, 1987).

În ceea ce privește cea de a doua condiție, aceea ca, în perioada 1945 - 1989, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, Curtea reține că la dosarul cauzei se află mai multe înscrisuri din care rezultă că pârâtul, a dispus urmărirea informativă a numiților [REDACTED], ghid ONT, supravegheat informativ în urma faptului că a depus o cerere de căsătorie cu o persoană din Anglia; [REDACTED] economist la Grupul Școlar UCECOM, supravegheat informativ pentru supravegherea informativă a cadrelor didactice și elevilor de la locul de muncă; [REDACTED] inginer în cadrul Centrului de Cercetare Inginerie Tehnologică București, recrutat pentru supravegherea informativă a colegilor de serviciu.

La dosarul cauzei au fost depuse adrese semnate sau aprobate de către pârât, din care rezultă că efectuau activități de urmărire informativă cu privire la aceste persoane, solicitând informații, Sarcini de supraveghere a telefoanelor, Note de relații, Rapoarte de finalizare a urmăririi informative, întocmite și semnate de către pârât, din care rezultă natura cercetărilor efectuate față de persoanele urmărite și măsurile ce vor fi luate de către ofițerii din subordine, modalitatea de generare a discuțiilor și informațiile ce urmează a fi obținute, dirijarea informatorilor, folosirea mijloacelor de tehnică operativă, precum și aprobări cu propuneri de avertizare.

De asemenea, pârâtul a întocmit Rapoartele cu propunerile de recrutare și cu privire la modul cum a decurs recrutarea numitului [REDACTED] în care se a folosit mijloace specifice în vederea verificării acestei personae, precum

și un instructaj numitului [REDACTAT] pentru a furniza informații în legătură cu persoanele care colportează știri difuzate la postul de radio "Europa Liberă", persoanele cu intenții de evaziune, etc.

Așa cum rezultă din situația de fapt arătată pârâtul, în calitate de ofițer al securității a desfășurat urmărire informativă față de persoanele arătate, iar prin măsurile întreprinse a încălcat acestora dreptul la viață privată și la exprimare.

Pârâtul nu contestat existența acțiunilor menționate în Nota de constatare, însă a arătat în esență că, în calitate de angajat al Securității, s-a conformat cadrului legal în vigoare care reglementa activitatea informativ-operativă, care nu au fost emise în scopul susținerii regimului totalitar communist, ci în scopul apărării securității statului.

Toate activitățile informative-operative reținute în Nota de constatare erau specifice activității serviciilor de informații, stipulate în ordine și instrucțiuni care la rândul lor erau elaborate în baza Constituției României de la acea dată și a legilor în vigoare, conceptual de activitate informativă, formele activității, mijloacele specifice prin care se realizează această activitate, etc.

În ceea ce privește presupusa încălcare a libertății de exprimare și a dreptului la viață privată, pârâtul a susținut că legislația comunistă limita dreptul la liberă exprimare, prin dispoziții cu caracter penal, iar delictele de opinie incriminate penal reprezentau factori de risc la adresa securității statului, organele de securitate având sarcină legală de a culege, valorifica și soluționa prin misiuni preventive sau de contracarare informații privind asemenea fapte.

Curtea reține însă că, OUG nr.24/2008 nu-și propune să antreneze răspunderea penală pentru fapte săvârșite anterior, ci în scopul stabilirii adevărului istoric despre regimul comunist și de deconspirare a persoanelor prin consemnare publică a activității acestora, reglementează procedură prin care se constată că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități.

Potrivit preambulului, în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Legea nu antrenează răspunderi pentru fapte săvârșite în trecut, însă oferă posibilitatea de a constata că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități, pentru ca persoana care a fost

urmărită să poată cerere identificarea acelor persoane și cu această ocazie să se constate calitatea sa de persoană urmărită, pentru a se putea verifica dacă anumite persoane care candidează pentru funcții de demnitate publică sau alte funcții publice au fost sau nu lucrători sau colaboratori și pentru activitatea de documentare de stabilire a adevărului istoric.

De asemenea, dincolo de scopul pentru care aceste persoane erau prelucrate în dosare de urmărire informativă, metodele prin care se desfășura această activitate, prin obținerea de informații ce vizau anturajul, comportamentul în familie și relațiile cu persoanele apropiate din viața profesională și socială ale persoanelor urmărite, precum și opiniile acestora despre anumite aspecte ale vieții sociale și politice, obținute prin intermediul unor informatori, mijloacele tehnice de obținere a informațiilor, au încălcat dreptul la viață privată și dreptul la libertatea de exprimare.

În ceea ce privește aspectul legat de lipsa de mandat expres a CNSAS, pentru dosarele R 1477 și R 1005, întrucât nu exista nici o solicitare a titularului, Curtea reține că cererea de verificare formulată de petiționar vizează întreaga activitate informativă a pârâtului.

Nota de constatare DI/I/1794/26.08.2011 a fost întocmită de CNSAS, având în vedere prevederile art.1 alin. 7 din OUG nr.24/2008 și calitatea pârâtului de angajat al fostei Securități, și urmare a aprobării acesteia de către Colegiul CNSAS, potrivit art.8 alin.1 din Ordonanță, s-a dispus Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității, în condițiile art.11 alin.1.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată, urmare a aprobării Notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **CONSTANTINESCU ION** cu domiciliul ales la C.A.A. Man și Sârbu din București [REDACTED] sector 4.

Constată că pârâtul a avut calitate de lucrător al Securității.
Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.
Pronunțată în ședință publică azi 19.06.2012.

**PREȘEDINTE,
HORAȚIU PĂTRAȘCU**

**GREFIER,
MARGA PĂDUREANU**

Red. H.P/Dact. H.P/4ex.

